

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 10
Lokakuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
puh. 81 54.

31:s vuosik. 1926

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 15 mk. koko vuodelta. —

Nuorille.

„Kuinka nuorukainen tiensä puhdistaa?“

On hauskaa olla nuori, Silloin on ihminen niin reipas, iloinen ja voimakas. Mutta on myös vaarallista olla nuori. Sillä nuorella ihmisellä on paljon kiusauksia.

Kiusaaja sanoo nuorelle: „unhota Jumala! Nauti elämää vapaasti ilman Jumalaa!“ Monet nuoret tottelevat kiusaajan ääntä. Tekee mieli itkeä surun kyneleitä, kun näemme nuoren tytön tahi nuoren pojan erkanevan pois Jumalasta ja painuvan pahuuteen ja saastaisiin synteihin.

On tärkeätä, että nuoret kuuromykkät usein ajattelevat tätä: „Kuinka minä voin tieni ja elämäni puhdistaa?“ Heidän pitäisi kävellä vaikka monta peninkulmaa löytääkseen sen keinon, millä voivat puhdistaa tiensä. Heidän pitäisi uhrata paljon, paljon päästäkseen puhtaaksi siitä synnistä, mikä eniten heitä kiusaa. Sillä tavallisesti on jokaisella yksi synti, joka häntä pahimmin kiusaa.

Voiko nuori ihminen puhdistaa tiensä? Voi kyllä. Millä tavalla? Sillä tavalla, että hän käyttäytyy Jumalan sanan mukaan. Lue raamattua, Uutta testamenttia, tahi hartauskirjaa vähän jokapäivä! Käy kirkossa! On vaarallista, jos nuori ihminen ei käy kirkossa ja jumalanpalveluksissa. Erittäin kehoitamme kuuromykkiä käymään hartasti kokouksissa, joita heille pitävät heidän omat pappinsa tahi opettajat koulukaupungeissa. Elä anna huvitusten tahi urheilun estää sinua menemästä jumalanpalveluksiin. Nuoret tahtovat huvitella ja urheilla. Sitä ei voi heiltä kieltää. Sitä nuoret tarvitsevatkin. Mutta huvittelu ja urheilu ei saa olla kaikkein tärkeintä nuorten elämässä. Ei hyödytä ihmistä vaikka hän saisi itselleen kaiken maailman kunnian ja huvit jos hän saa sielulle vahingon. Tärkeintä nuoren ihmisen elämässä on Jumalassa pysyminen ja Hänen tuntemisessaan kasvaminen. Ajatelkoon nuori näin: „Minä en tahdo vahinkoa sielulleni.“

„Kuinka nuori ihminen tiensä puhdistaa?“ Vastaus: „Kun hän elää Jumalan sanan mukaan, eli tottelee Jumalan sanaa.“ Jumalan sana sanoo nuorille: „rukoile!“ Rukous auttaa elämän puhtauteen.

Herra Jeesus! Katso meitä, nuoria. Sinä kärsit ja kuolit meidän tähtemme. Pidä kiinni meistä! Elä päästä meitä pahuuteen! Sinä olet ollut nuori ja tunnet nuorten kiusaukset. Mutta sinä olit kuuliainen Isällesi ja pidit tiesi ja elämäsi puhtaana. Anna meillekin voimaa pysyä puhdassydämisinä ja seurata sinun esimerkkiäsi. Amen.

(J. J. Jansenin muk.)

70 vuotiaita juhlistu.

Työstään eronneelle 70 vuotta täyttäneelle kouluneuvos Forsiukselle, muodostui hänen 70 v. syntymäpäivänsä juhlapäiväksi. Se päivä oli todistuksena siitä, että aistivalliskoulujen opettajat olivat kovin pitäneet tarkastajastaan ja kouluneuvoksestaan. Kun me autossa saavuimme tiistaina, 14 p. syyskuuta hänen kauniille maatilalleen klo puoli yksi päivällä, oli sinne jo tullut suuri joukko onnellijoita, toiset olivat jo pois lähtemässä. Melkein kaikki aistivalliskoulut olivat edustettuina: Porvoosta johtaja *Qvarnström* ja asuntolan johtajatar *Pulkkinen*, Jyväskylästä johtaja *Luoma* ja opettaja *Koskinen*, Pietarsaaresta johtaja *Stade*, Kuopion sokeainkoulusta johtaja *Vuorela*, Helsingin sokeainkoulusta johtaja *Sipilä* rouvineen, Turun kuuromykkäinkoulusta johtaja *Pesonen*, Mikkelin kuuromykkäinkoulusta johtaja *Savolainen* ja Nikkarilasta johtaja *Hartin*. Kuopion kuuromykkäinkoulun johtaja, *Kahma*, oli myös saapunut Helsinkiin, mutta sairastui siellä siksi vakavasti, ettei uskaltanut edemmäksi lähteä. Johtaja *Luoma* puhui kouluneuvos Forsiukselle ja kiitti häntä niistä vuosista, joina kouluneuvos Forsius oli ollut Suomen aistivalliskoulujen tarkastajana ja toivoi hänelle rauhallisia vanhuuden päiviä sekä runsasta Jumalan siunausta. Samalla antoi hän hänelle Suomen aistivalliskoulujen opettajain lahjan, hopeaisen korin kristallimaljoiineen, täynnä kauniita, tummanpunaisia ruusuja. Johtaja *Pesonen* puhui Kuuromykkäin auttajayhdistyksen puolesta ja antoi juhlittavalle hopeaisen kukkamaljakon. Johtaja *Stade* toi Pietarsaaren kuuromykkäinyhdistyksen terveiset ja kiitokset kauniine ruusuineen, ja johtaja *Vuorela* luki opettajatar *Lyydia*

Lyytikäisen kirjoittaman kauniin runon juhlivalle. Kaikista hänelle osoitetuista ystävyiden osoituksesta kiitti kouluneuvos ja pyysi läsnäolevain viemään kaikille poissa oleville työtovereille hänen parhaat kiitoksensa. Ne monet lahjat, kauniit kukkalaitteet, sähkösanomat ja kirjeet, jotka 70 vuotiaalle olivat saapuneet, todistavat parhaiten, kuinka paljon kouluneuvos Forsiuksesta on pidetty ja edelleen pidetään. Ja kun tästä kodista, jossa vieraille suurta vieraanvaraisuutta osoitettiin, pois lähdettiin illalla, nousi varmaan opettajain rinnasta rukous Jumalalle, että Jumala runsaasti siunaisi vanhaa, hyvää tarkastajaamme, antaisi hänelle terveyttä viettämään vielä monta vuotta kauniilla tilallaan Nummelassa ja palkitsisi hänelle runsaasti ne hyvät työt, jotka hän maamme kuuromykille monella tavalla on tehnyt ja sen ystävyiden, jota hän meille opettajille aina on osoittanut. Syväällä kaipauksella jätimme vanhan tarkastajamme omaisten piiriin ja Jumalan suojaan.

I. S:nen.

*

Syyskuun 29 päivä muodostui Jyväskylän kuuromykkäinkoululla erittäin tunnelmalliseksi juhlapäiväksi, sillä silloin vietettiin rakkaan ja kunnioitetun johtajan rovasti E. Luoman 70 v. päivää. Klo 11 aamupäivällä kokoontuivat koulun oppilaat pitkäksi kunniakujuksi, joka ulottui johtajan asunon kuistilta aina koulun rappusille saakka. Koulun käytävässä olivat opettajat ja palveluskunta kunniakujuksessa. Täältä siirryttiin juhlasaliin, joka tilaisuutta varten oli aistikkaasti koristettu. Juhla aloitettiin yhteisesti laulamalla laulu: „Kiitos sulle Jumalani, armostasi kaikesta“, — — — jonka tulkitsi kuuromykille opettaja E. Kallio. Opettaja Arvi Koskinen piti juhlapuheen, jossa hän asiallisesti teki selvää Luoman elämäntehtävästä ja ojensi kunniavieraille opettajakunnan puolesta hopeapäisen kävelykepin. Opettaja Silvander ojensi samalla kimpun kauniita vaaleanpunaisia ruusuja. Kuuromykkäinyhdistyksen tervehdyksen toivat: Edla Manninen, Josefiina Kaunisaja, Sanna Kangas, Kalle Niskanen ja johtajatar Maiju Kahelin. Edla Manninen kiitti johtaja Luomaa siitä hyvästä, mitä hän on tehnyt k.m. yhdistykselle ja Sanna Kangas ojensi kirjan „Satanen muistelmaa Pohjanmaalta“. Neiti Kahelin puhui siitä sydämellisestä käden puristuksesta, jonka jokainen saa johtajalta, olkoon sitte rikas eli köyhä, ylhäinen tai alhainen. Hän kiitti kuuromykkien, entisten opettajatoverien sekä itsensä puolesta johtajaa. Kuuromykkäin Auttajayhdistyksen kukkalaitteen toivat: johtajatar H. Söderström, opettajat A. Vainio, A. Salokas ja E. Silvander. Neiti Söderström lausui lämpimiä sanoja yhdistyksen perustajalle ja monivuotiselle puheenjohtajalle. Oppilaat olivat ostaneet kauniin kipsisen korkokuvan, joka kuvaa vanhaa kyntäjää, joka ilta-auringon luodessa säteittää kyntää syvää vakoa. Tämän toivat: Paavo Niinikangas, Helmi Salminen, Fanny Pekonen ja Kalle

Sarin. Paavo Niinikangas viittasi kauniisti siitä, miten johtaja vuosikaudet on kyntänyt ja kylvänyt hyvää siementä heidän sydämiinsä ja toivotti rakastetulle opettajalle runsasta Jumalan siunausta. Fanny Pekonen ojensi kirjan: „Siunauksen hetkiä“. Opettaja A. Vainio viittasi vielä kuuromykille johtaja Luoman suuriarvoisesta rakkaudesta tehdystä työstä kovaosaisten hyväksi. Opettaja A. Salokas lausui runon: „Pimeänä aikana“ ja sen tulkitsi kuuromykille op. A. Vainio. Opettajat Tyyni Järvinen ja V. Janhonen lauloivat yhdessä laulun: „Oi muistatko vielä sen virren, jota lapsena laulettiin“ — — jonka jälkeen laulettiin vielä yhteisesti: „Sun haltuus vakas isäni“. — Tähän loppui juhla koululla.

Kunniavanhuksen kotona kävi pitkin päivää lähestystöjä eri seuroista ja yhdistyksistä, joihin rovasti Luoma kuuluu sekä toivat kukkalaitteita ja muistolahjoja. Sähkösanomia, kirjeitä ja kortteja oli saapunut ympäri Suomea. Niitä oli lähettänyt m.m. Turun ja Mikkelin kuuromykkäinkoulun opettajat, Helsingin, Turun, Vaasan ja Helsingin kuuromykkäinyhdistykset, opetusministeri Ingman, kouluhallituksen ylijohtaja Mantere, monet entiset oppilaat ja ystävät. Sähkösanomia tuli kaikkiaan 42.

E. S.

Kirkossakävijöille huomattavaa.

Erästä ruotsalaisesta k.m. lehdestä lainaamme seuraavan kirjoituksen. Siitä on Suomenkin kuuromykille opittavaa.

Olen ihmetellyt erästä asiaa ollessani kuuromykkäin jumalanpalveluksissa kirkoissa. Olen nähnyt, etteivät monet kuuromykät oikein ymmärrä kunnioittaa kirkon pyhyyttä. Harvoin näkee kuulevain ihmisten puhuvan keskenään ennen jumalanpalveluksen alkua kun odottavat papin saarnaa. Mutta kuuromykät eivät osaa istua hiljaa ja hartaina kirkossa ennen jumalanpalveluksen alkua. Vaan he puhuvat ja viittaavat paljon toistensa kanssa. Se ei ole sopivaa. Ja siitä on kuuromykille vahinkoa. Sillä puhelemalla ja viittaamalla toistensa kanssa eivät he voi hiljentää sydäntänsä vastaanottamaan sitä siunausta, minkä Jumala heille tahtoo kirkossa antaa. Sanankuulijat (ihmiset) toivovat, että pappi olisi hyvin valmistautunut saarnaamaan heille. Mutta pappi odottaa myös, että sanankuulijat hiljaisuudessa ja hartaudella ennen jumalanpalveluksen alkua valmistautuisivat ottamaan vastaan jumalansanaa ja Jumalan siunausta. Kuuromykät eivät voi laulaa virsiä eikä kuulla urkujensoittoa, joka kohottaa mieliä hartauteen. Sentähden pitäisi heidän ennen jumalanpalveluksen alkua hiljaisessa rukouksessa lähestyä Jumalaa eikä puhelemalla ja viittaamalla häiritä omaa ja toisten kirkossaolijain hartautta.

Juho Saarelainen 60 vuotta.

Tämän lokakuun 12 p:nä täytti 60 vuotta kuuro-mykkä *Juho Saarelainen*, Mellilässä. Nimi ei liene yleisemmin tunnettu kuuromykkäin maailmassa, mutta ken on hänen parissaan ollut, hän eittämättä tulee antamaan hänelle tunnustuksen suorana ihmisenä. Koko pitkän ikänsä on hän py-

synyt synnyin-seudullaan, tehnyt tunnollisesti kaikenlaisia töitä: vaununlas-taajana, maatyö-miehenä, raken-tajana, puusep-pänä, maalarina, tilkitsijänä j.n.e. Syntymäkotinsa hajottua rakensi hän yksinään itselleen pienen, viihtyisän kodin, (katso kuvaa!) joka sijaitsee maalauksellisen

kauniilla paikalla, lehtimetsän vieressä ja tyynenä virtaavan Niinijoen äyräällä, aseman läheisyydessä. Ollen luonteeltaan iloinen ja kovin puhelias on hän saavuttanut paljo ystäviä seudun kuulevassa väestössä. Ja rehellenä työmiehenä, joka tunnontarkasti on tehnyt hänelle uskotut tehtävät, on pitäjän johto-henkilöihinkin kuuluvat, huomattavat henkilöt: liike-miehet, kauppiat, asemavirkailijat, suojeluskuntain paikallispäällikkö y.m. antaneet hänelle täyden tunnustuksen. Usein on nähty „mykkä-Jukka“ milloin nuorisoseuran iltamassa ovenvartijana, milloin jonkun järjestön arpajaisissa voittokokoelman vahtina, nämä „huvipuolet“ sivumennen mainiten. Varsinaista työtä on hänelle aina riittänyt, sillä pyyntöjä ja tarjouksia on tullut ehtimiseen. Eikä hän ole tohtinut kieltäytyä. Kodin ainoana asukkaana täytyy hänen lukita ovet, kun rientää työhön. Ja sieltä palattuaan keittää hän keittolampulla itselleen kahvin (jos on vieraita, niin heillekin) ja valmistaa

Juhon koti. Läheiset sukulaiset Jukka-setää tervehtimässä.

ruuan. Ne kaikki hän valmistakin mestarillisesti. — Koti on viihtyisä. Kahdesta avarasta ikkunasta lankeaa runsaasti valoa huoneeseen. Seinillä on tauluja ja kuvia. Pöydillä ja ikkunoilla on hyvin hoidettuja kukkia. Kiikkutuoli heiluu keskellä lattiaa. —

Juho Saarelainen, synt. 12. 10. 1866, on yksi niitä kunnioitettavia „vanhan kansan“ miehiä. Mielellään hän kertoo menneisyydestään ja erito-ten ent. opettajistaan Helena ja rovasti Luomasta, Malmista ja Alopaeuksesta. Nykyajan k.m. rien-toihin ja kokouksiin ei hän ymmärrettävistä syistä ole ottanut osaa. Hän on vähääntyytyväinen, jonka elämä on esimerkiksi kelpavaa.

Toivotamme 60 vuotiaalle, reippaalle Juholle onnea ja menestystä hänen elämänsä ehtoopuolella.
T. T.

Kohtalokas myllymatka.

(Jatkoa)

Tässä talossa vietin sitten yön. Kyökki, jossa sain makuutilan oli kovin kylmä. Riisuin siis ai-noastaan takin ja lapikkaat, kun panin maata. Uni ei kumminkaan tahtonut tulla. Jos se kerran tul-likin, niin pian olin jälleen hereillä ja kylmät vä-reet kiirivät selässä. Kokoon kyristymällä alkoi tulla uni paremmin. Neljän tienoissa aamuyöllä tuli jälleen unettomuus. Valvoessani tein suun-nitelmia kotiin pääsemiseksi. Yksi ja toinen nero-kas suunnitelma piti minut toivorikkaana. En pitä-nyt mahdolltomana saada kärryjä ja kranoja. — Mutta Liisa parka! Ajattelin ettei hän nyt pääsekään kotiinsa, sillä mahdotonta olisi hänen istua koli-sevilla kärryillä . . .

Puoli kuuden aikaan nousin raukeana ja uni-sena ylös ja sytytin kyökkin sähkölampun. Samaan aikaan oli emäntäkin tullut kvökkiin ja ryhtyi heti leipomahommiin. Mutta mitä näinkään nyt? Ak-kunaristikoissa oli vahvasti lunta! Samassa kii-ruhdin ulos tunnustelemaan kuinka paksulta lunta todella oli tullut. Se ulottui nilkkoihin! Kaikki yölliset suunnittelmani tulivat nyt pois pyyhkäis-tyiksi, ne olivat olleet turhia. Mutta iloni häi-riintyi pahanlaisesti, kun tunsin satavan vettä lu-men päälle. Kiire oli tarpeen. Puheluni emän-nän kanssa kävi odottamattoman hyvin. Kauem-paa en tohtinut viipyä. „Paljonkos kortteerista nyt?“ kysäsin. „Ei mitään!“ luin hänen huulil-taan. „Ottakaa vaan viitonen!“ tarjosin. „Ei, en ota!“ sanoi hän ja käski ihmeekseni vielä odot-taa taikinaa ja kahvia. Kiitin ja kieltäydyin niistä ja tein lähtöä.

Satoi vähän vettä. Mutta mistä ihmeestä sade sitten taukosi, kun olin valjastanut hevosen ja kul-kenut vähän matkaa? Onnetar nähtävästi oli ar-mahtanut kahta kovaa kokenutta luontokappaletta. Yl' ympärillä oli yhtä pimeää kuin illallakin, mutta lumen vuoksi näkyi tie paljoa selvemmin. Mikä

helpotuksen, huokaus olikaan, kun saatoin nyt heittäytyä kuormalle! Hevosen ääriiviivat notkah-telivat säännöllisessä tahdissa: ei ollut häiriötä reen liukumisessa. Kokonaan toisellinen meno kuin eilen. Vaikka tunsinkin itseni raukeaksi, oli minun kuitenkin sanomattoman hyvä olla; ja iloni ei milloinkaan ole ollut niin suuri kuin nyt. Se oli selittämätöntä iloa. Hevonen ei ollut minun, hyvä myllykuorma oli toisen oma ja itse olin vaan paljas minä, mutta kuitenkin iloitsin niinkuin iloitan jostakin hyvin kalliista, omaksi saadusta lah-jasta, jota ei hevillä vaihtaisi muuhun. Eilinen matka oli ollut liiankin kova, eläimellinen ja jär-kyttävä; se oli saattanut mieleni apeaksi ja mel-keinpä raaistuneeseen tilaan, mutta samalla oli se kouluuttanut ankarin kurin koko olemukseni. Nyt paluumatkalla oli tuo talvisin niin mitätön ja joka-päiväinen lumi saattanut minut tilaan, jossa hel-lyys ja mielenliikutukset pitivät valtaa.

Luulin olleen liian aikaisen aamun, kun saa-vuin S:n valaistuun taloon. Mutta siellä olivat jo kaikki ylhäällä. Vastaanotto oli kovin ystävällistä. Miehet riisuiivat oitis hevoseni ja veivät sen läm-pöiseen talliin, vaikka ilmoitinkin, etten täällä kau-vaa viivy. Minut vietiin kauniiseen huoneeseen lämpimän kahvipöydän eteen. Siinä oli sitten haastattelu isäntäväen kanssa, ja oli siinä puhetta riittämiin. He ilmoittivat, että olivat juuri soitta-neet Liisan kotiin tänne tulostani. Kysyin Liisaa, mutta se oli ollut tarpeetonta, sillä hän oli sa-massa tullut takanani olevasta ovesta huoneeseen iloisena ja aamuvirkkuna, nauraen valkeilla hampailaan. „Olen äärettömän iloinen, kun tuli lunta!“ sanoi hän muun muassa ja katsoi minuun ilme-in, joka osoitti sääliväisyyttä hymyn seassa. Hän oli nähtävästi saanut jo tiedon kohtalokkaasta matkas-tani.

Yhdessä nauttimamme lämpöisen aamiaisen jäl-keen lähdettiin. Liisa oli hyvin puettu kylmyy-den varalta ja kaiken päälliseksi hän kääriytyi vielä saaleihin, ja sovittautui sitte reessä olevaan oivalliseen istumapaikkaan. Irja tuli saattamaan toveriaan hyvän matkaa. — Oli vielä vähän hä-märä. Salpausselän kuulussa korvessa, jossa on näillä tienoin jyrkkiä ahteita ja niitten pohjissa pulppuavia lähteitä, täytyi ajaa silmät kovana. Niistä selviydyttiin ilman mainittavaa häiriötä. Sillä pian tulimme valtatielle. Siinä alkoi sitten nopea meno reen liukuessa kevyesti ja tasaisesti, ja lu-men hienosti narskuessa sen alla. „Masentaa kovin, kun näitte vaivaa minun tähteni!“ sanoi Liisa hieman alakuloisena.

— „Sinun tähtesikö? Ei! Myllymatka tämä tietenkin on.“

— „Ei asia niin ole! tulitte noutamaan minua, muussa tapauksessa olisitte käynyt toisissa myl-lyissä, jotka sijaitsevat paljoa lähempänä kotia.“

— „Vai sillä tavalla!“

— „Niin! Odotin Teitä eilisiltana kauan ja levottomasti, kun kotoani oli soitettu, että olitte

lähtenyt tulemaan reellä, vaikka lumi oli aivan vähissä.“

— „Mutta miksi ette ilmoittaneet, että tie oli sielläpäin lumeton?“

— „Ilmoitimme kyllä, mutta liian myöhään. Emme aluksi luulleet, että talosta hyvän matkan päässä oleva valtamaantie olisi lumeton, kun lunta oli kaikkialla hyvästi.“

— „Sepä vahinko!“

— „Voittehan nyt pahoin.“

— „Ei se mitään; onhan nyt kovin hyvä mennä kotiin.“

— „Hm, tuntuu kuin lumi olisi tullut meitä varten.“

— „Siltä näyttää.“

— „Olisipa ollut eilen tällainen keli, niin olisi teille käynyt paljoa paremmin!“

— „Niin tietenkin, mutta kaikkeahan sitä maa-ilmassa tapahtuu.“

Hevosen ravatessa sujui matka erinomaisen pian. Kylä toisensa jälkeen jäi taakse. Hevonen oli kokonaan toista luokkaa kuin minä, joka aloin tuntea valvotun yön ja eilisen matkan rasitukset. Sain tuta „noidannuolten“ pistoksia. Kysymyk-seeni tuleeko Liisallekin kylmä, hän empimättä vastasi kieltävästi. Kun aavistin sen sanotuksi kohteliaisuussyistä, pidin yllä kovaa vauhtia, että sitä pikemmin päästäisiin kotiin.

Autereinen, mutta kaunis ilma suosi meitä kun ajoimme kotipihaan höyryävällä hevosella. Liisan omaiset olivat jo vastassa. Heidän ilmeinen jär-nityksensä oli nyt lauennut...

Eläinten ystävänä viivyin tallissa niin kauan, että minua tultiin hakemaan sisälle. Palvelijan kannalta katsoen osoitettiin minulle liikaakin „kaik-kea, mitä sanotaan hyväksi“. — Olin tyytynyt vähempääkin...
Veikko Kullervo.

Selostus allekirjoittaneen esitelmä-matkoista viime kesänä.

Koska minä allekirjoittanut olen tehnyt Suomen Kuuromykkäin Liiton toimesta esitelmä-matkoja, niin olen velvollinen antamaan pienehkön matka-kertomuksen.

Olen pitänyt kuuromykkäin kokouksen *Kotkassa* juhannuspäivänä, kesäkuun 24 p:nä eräässä pie-nessä saarella Kotkan eteläpuolella. Kokouksessa oli 28 kuuromykkää. Siellä pidin 3 eri esitelmää nimittäin: tottumuksesta, itsekasvatuksesta ja rait-tiudesta. Sieltä matkustin *Lappeenrantaan*. Lauvan-taina kesäkuun 26 p:nä klo 7 illalla pidettiin siellä kokous, jossa keskusteltiin ja tarjoiltiin kahvia lei-pineen. Sunnuntaina 27 p:nä kesäkuuta klo 12 p:llä pidettiin kokous Lastentarhan huoneistossa. Siellä oli 13 kuuromykkää ja toistakymmentä kuulevaa kuuromykkäin ystävää. Siellä tarjottiin kaikille kah-via leipineen. Pidin samat esitelmät kuin *Kotkassa*.
(Jatkoa sivulla 79.)

U R H E I L U O S A S T O

Aarne Holopainen

tuotti meille kaikille iloisen yllätyksen voittamalla viime kesänä Köpenhaminassa norjalaisen suurjuoksijan Josef Ankilen, joka siihen saakka oli yksinvaltiaana hallinnut 1500 ja 5000 metrin matkoja.

Muistammehan v. 1921, kun Ankile — pitkä komea mies — 5000 metrillä otti hirvittävän loppukirin, niin että siihen saakka kintereillä sisukkaasti pysytellyt pikkuinen miehemme J. Villanen jäi kuin seisomaan Ankilen tehdessä „kaulaa“ roimasti. Trondhjemissa 1924, ei käynyt sen paremmin. Meikäläinen juoksija V. Holmberg ei kyennyt häntä voittamaan.

Mutta Köpenhaminassa 1500:lla syntyi kilpailu, jota kannatti katsoa. Vanha mestarijuoksija kohtasi vertaisensa, saaden tyytyä katselemaan tämän uuden tulokkaan Hannes Kolehmaisallisia sääriä ja kantapäitä, kun ne pontevasti pinkoivat radan kivihiihimurskaa. 5000:lla toistui sama juttu. Uusi tulokas voitti miten tahtoi. Tämä uusi juoksijamestari oli suomalainen *Aarne Holopainen*, Kuopiosta.

Aarne Holopainen on syntynyt kuopiolainen, 24 vuotias, pitkä, solakka mies. Luonteeltaan hiljainen ja vaatimaton, joka ei itsestensä suurta ääntä pidä.

Juoksua on Holopainen harjoittanut aina siitä saakka kun pääsi pois Kuopion kuurojenkoulusta. Hänen kykynsä „keksi“ ensinnä Kuopion Urheiluveikkojen valmentaja M:lä; nähdessään H:n muiden k. m. poikien mukana harjoittelemassa urheilukentällä. Mitäs muuta kuin M:lä nappasi po-

jan seuransa jäseneksi ja alkoi häntä treenaamaan. Vuosia se työ kesti, mutta vähitellen alkoi ahkera työ kantaa hedelmää, tulokset paranivat huomattavasti, kun eivät treenaajat ja treenattava väsyneet.

Holopainen on ottanut osaa lukuisiin kuulevien kilpailuihin, enimmäkseen 1500, 5000 ja 10000 m matkoilla. Myöskin oman seuransa, Kuopion Kuuromykkä-Urheilijain järjestämiin hiihto- y. m. kilpailuihin hän on säännöllisesti osallistunut. Urheiluharjoituksia ei hän ole laiminlyönyt ja on ollut muutenkin hyvin säännöllinen elämässään.

Ne lukuisat, komeat palkinnot, jotka Holopainen toi Köpenhaminasta, joutuivat nähdäkseen miehelle, joka ne todellakin vuosikausien väsymättömällä työllä oli ansainut.

Tänä syksynä, elokuun lopulla pidetyissä 1500 ja 5000 metrin juoksukilpailuissa K.U.L:n 5-vuotismuistokiertopalkinnosta, voitti Holopainen toistamiseen parhaalla yhteenlasketulla ajalla, ollen hänen aikansa kummallakin matkalla erikseen myöskin parempi kuin kenenkään toisen karssakilpailijansa.

— Sinä kelpo Suomen poika! Katso pas tässä lehdessä olevaa k. m. juoksukilpailujen voittajain luetteloa ja vertaa parhaisiin tuloksiin omiasi. Pane tästälähin päämääräksesi alittaa ne. Norjalaisen Ankilen ennätys 1500:lla on 4,20 ja 5000:lla 16,10. Koeta voittaa „Juoksijakuningas“ hänen omassa kotimaassaan, kahden vuoden perästä Göteborgissa. *Ruuri.*

A. Holopainen.

Juoksukilpailujen voittajat Pohjoismaiden k. m. urheilukilpailuissa.

1609 m:

- 5.24,0 W. Andersson, Ruotsi, K:haminassa 1907
- 5.19,6 W. Andersson, Ruotsi, Göteborgissa 1908
- 5.05,2 W. Andersson, Ruotsi, Helsingissä 1909

1500 m:

- 4.39,7 W. Andersson, Ruotsi, Tukholmassa 1912
- 4.24,9 J. Ankile, Norja, Helsingissä 1921
- 4.23,5 J. Ankile, Norja, Trondhjemissa 1924
- 4.22,4 A. Holopainen, Suomi, K:haminassa 1926

5000 m:

- 19.11,0 C. Christensen, Tanska, K:haminassa 1907
- 18.53,0 E. Jensen, Tanska, Göteborgissa 1908
- 17.51,2 W. Andersson, Ruotsi, Helsingissä 1909
- 18.00,6 B. Axelsson, Ruotsi, Tukholmassa 1912

- 16.41,9 J. Ankile, Norja, Helsingissä 1921
- 16.34,6 J. Ankile, Norja, Trondhjemissä 1924
- 16.43,8 A. Holopainen, Suomi, K:haminassa 1926

Koululaisten 4×100 m. viestinjuoksu.

Ainoa Oulun kuurojen koulu osallistui seuraavalla tuloksella: Urho Tuikka, Allan Alakilpoinen, Arvo Vuorenmäe, Matti Turja, aika 57,6. Muista kouluista ei ole lähetetty mitään tietoja.

Palanen maailmaa samoilemassa.

Heinäkuuisena iltana — 20 p:nä heinäkuu — kellon viisarini vieressä hiljalleen kohti seitsemää, taivaan peittyessä synkän harmaaseen pilveen ja sieltä sataa tuiskuttaessa hienoa sadetta kapusi upeaan merenkyntäjään „Oberoniin“ Porvoon viimekesäkuisista kilpailuista valittu 7-päiväinen, hyvämielensä vaikeasti salaava k. m. urheilijajoukkue kah-

den johtajan seuraamana päämääränään Köpenhaminan pohjoismaiset k.m. kisat. Joukkue sai kannettavakseen runsaana eväänä hartaita kehoituksia ja onnentoivotuksia Suomen maakamaralle jääneiltä kohtaloitovereiltaan. Moienen johtajin paljous näin pienen joukkueen rinnalla ällistytäneen hieman lehtemme lukijoita. Näistä johtajista, nimittäin Oskar Wetzell lähti tanskalaisen k.m.ykkösten kutsamana esittämään uimainäytöksiään Köpenhaminaan. Laiturilla villisevän ihmisjoukon seassa oli runsaasti vilkkaasti ilmassa käsiään huitovia ja kasvojenilmeiltään osoittavia helsinkiläisiä k.m. värjötellen tiikusateessa katselemassa poikiemme liikettä laivan kaiteen takana. Saattajien joukossa näkyi myöskin H:gin K.m. Yhdistyksen arvossapidetty puheenjohtaja John Sundberg, hänkin innokas urheilunystävä, johtajiemme niinkuin muutkin läsnäolleet k.m. onnea Köpenhaminaan lähtevälle joukkueelle. Tässä emme saaneet myöskään jättää unohtamatta erästä arnotoman kohtalon uhriksi joutunutta, nim. entisiä "olympialaisedustajaa", keskimatkan juoksijaa *Valdemar Holmbergia*, joka oli myöskin mukana saattamassa meitä kainalosauvojensa varassa. Hän oli nimittäin tullut Helsinkiin teettämällä itselleen keinoteokoista jalkaa. Saattajien joukossa kuului eräs k.m. uskoltelevan, että tiikusade, sekin, joka oli silloin lähtömme hetkellä ennustaisi varmaa voittoa Suomelle Köpenhaminassa ja samalla myöskin toivoi, että sama sää, suomalaisille urheilijoille armoitettu sää, tapahtuisi Köpenhaminan kilpatantereella, joten suomalaiset k.m. urheilijat korjaisivat vaikeuksista voittonsa. Se seikka saattoi selvollisuudestamme tietoiset osanottajat hymähtämään, vieläpä muutamit vetämään suitaan oikein pitkälle. Laivapoikien ruvetessa puuhaamaan kiinnitysköysten irroitusta laiturista hra John Sundbergin kehoituksesta kaikki laiturilla läsnäolleet k.m. saattajat kajahuttivat meille kolmikertaisen "eläköönhuutonsa", johon mekin vastasimme täydestä sydämestämme. Sitten kun laiva irroitautui hiljalleen laiturista k.m. saattajat huiskuttivat innokkaasti nenäliinojaan ja haittujaan vähän väliä "huutaen": "Suomi voittoon". Seisoessamme vielä laivan kannella totisina katselimme tiikusateen usvaan häipyvää saattajajoukkoa, jonka katseessa kuvastui sama toivomus jopa vaatimus, että me, valitut pojat, uhraisimme kaikki ponnistaessamme siniristimme puolesta vierasla maalla, ja joka yhä uskollisesti seisoi tuoftaaten kauemmaksi kulkevaan laivaamme, niin laiva kulki puolivauhtia Suomenlinnan historiallisten saarten välitse meren ulapalle. Vasta sinne päästyään laiva alkoi kulkea oikein täyttä vauhtia. Hyvän pääkaupunkimme tornit ja rakennukset peittyivät miltei huomaamatta tiikusateen hämäryyteen. Kohta sen jälkeen laskeuduttiin etsimään itsellemme hyttejä. Kauan aikaa kiemurreltuamme käyvävi vihoindikin löysimme hyttimme numerot matkailupujemme mukaan. Astuessamme sisään uhkuivat hytistisine vuoteineen, pesutelineineen y.m. nykyajan vaatimime tarpeineen hohtavaa puhtaata vastaamme. Molemmilla puolilla hyttiä oli kaksi päällikkäistä vuodetta, joten ylimmille oli kiivettävä nukkumaan. Hytin ovesta sisältä ei ollut avainta eikä minkäänlaisia lukitusvälineitä. Siitä tulimme viimeinkin käsitykseen, etteivät matkustajayhtytien ovet saa olla lujaa lukituita merihädän tai muiden onnettomuuksien varalta. Muussa tapauksessa matkustajat sikeätä unta nukkuessaan eivät kuulisi lainkaan lukittujen ovien takana häilyyshuutoja ja koputuksia ja siten vaipuisivat vaarasta tietämättöminä hyttiensä sisässä meren ahnaaseen syleilyyn. Oven voi saada raolleen ketjulla, jos tarvitaan raittiumpaa ilmaa sisään sillä aikaa kun hytin lasiluukku on ruuvattuna kiinni laivan halkoissa kovasti käyvää merta. Ei sitä saakaan ruuvata auki ilman hoitavan merimiehen lupaa. Eräässä hytin seinässä riippui taulu, jossa kielletään matkustajia nukkumasta kengät jaloissaan vuoteilla. Kuten yllämainittua selviää laivassa noudatetaan mitä ankarimmin puhtaata.

Pitkin käytävää kulkeva laivanpalvelijatar toittotti lyömällä Kong-Kong-rumpua matkustajille että ilallinen oli valmiina. Yhtä aikaa monista hyttein ovista ojentautuivat ihmisolennot kuin sataiset mehiläiset koteloistaan kiiruhtaakseen

pitkinä jonona kohti kirkkaasti valaistua ruokasalia. Siellä odottivat pitkät katetut pöydät, joissa loistivat kymmenittäin ruokaliinakruunut kuin sotilaat paraadissa. Eräällä salin seinämällä michtimme itsellemme koko 9-henkisen pöydän ja kohta kävimme ruokaan käsiksi tyydyttämään vatsamme vaatimuksia. Tosin ahmimme mitä suurimmalla ruokahalulla. Sitä osoitti sekin, että monenlaiset höyryvät ruokaherät toistensa jälkeen virtasivat olantakaa pöytäan nopsajakaisten tarjoilijattarien tarjottimilla. Niin oikea suomalainen ruoka kuin laiva-ruoka olikin, piti vatsaelimiämme moitteettomassa toiminnassa Köpenhaminan kilpailuihin asti. Alnoan polkkeuksen laivan ruuassa teki se, että maidon asemasta juomana käytettiin pelkkää vettä. Oskar Wetzell selitti, että vedenjuonti ruokaan nauttiessa on yleensä englantilainen tapa. Hänhän oli käväissyt toistakymmentä vuotta takaperin Suomen olympialaisjoukkueen mukana Lontoossa. Muutoin tämä laiva kulkee Suomen ja Englannin välillä, joten suomalaisen ruokajärjestyksen tahdotaan ottaa myöskin jonkun verran englantilaista ruokajärjestystä. Vedenjuonti oli todellakin hyvä, joten se huutoi helposti alas aterioitsijan kurkkuun tarttunutta ruokaa. Vaikutuksen meihin teki vieläkin erittäin runsas aterioitsijain joukko, joka täytti ison ruokasalin viimeistä tuolia myöten. Kaiken aikaa useita tarjoilijattaria tuli tuoden höyryäviä ruokia ja meni vieden tyhjentyneitä tarjottimia. Ruuan päälle vielä juotuamme teetä ja suljettuumme ruokaliinamme omilla nimillämme kirjoitettuihin kuroihin noustiin ylös kannelle ahmimaan täysin siemauksin rai-kasta, suoilaista meri-ilmaa keuhkoihimme. Hetket kuluvat miellyttävästi juttellessamme asioita ja katsellessamme vaahtopäisten meren aaltojen leikkiä ja kisailua. Sitteen kun kello oli jo osoittanut 10 katsoin huolestuneena ympärilleni tovereihini, ikäänkuin odottaakseni heidän oltavan vaarin varhaisesta maatapanoajasta kuten urheilijoille on yleensä. Mutta toverini olivat kaikei syventymässä keskusteluihin, jonka vuoksi jätin aikomukseni muistuttamasta tahtomattani keskeyttää heidän vapaata seuraansa ja heidän huomaamattaan luikahdin alas käytävään. Vähän myöhemmin toverini älyisivätkin tyhjän paikkain samalla havaiten laiminlyöneensä oikean maatapanoajan. He lähtivät kiiruimman kaupalla Karilaan Eino sadatellessa huolimattomuuttaan ja kehoitellessa heitä tiukasti seuraamaan esimerkkiäni kuten eräs toverini sanoikin. Mutta ei uni tahtonutkaan heti tulla silmiimme niinkuin tunnollisesti säännöstelevän urheilijan tapa vaatii, alinomaan toistuvain käytävässä ja yllämme kannella ihmisten askeleiden takia vaan katsoimme tarpeelliseksi vielä viettää iltaa leikkiä laskemalla toistemme kanssa niin kauan kuin melu jatkui. Kohta kun kellon sivuutaessa 12 melu lakkasi tyysten siirryimme suloiseen unen maailmaan. Oi, kuinka suloista oli nukkua niin puhtaitten lakanain sisässä kärsimättä lainkaan luteitten tunkeutuvaisuutta!

Äkkiä hätkähdin hereille laivan jyrissä runkoon myöten. Samalla myöskin muut toverini kurottivat uniset ja jopa hieman ärtyiset naamansa tynnyjen ja lakanain välillä. Oliko laivassa tapahtunut joku räjähdys vaiko laivamme törmännyt salakariin? Mutta samalla tulin muistaneeksi eilistä Oskar Wetzellin huomautusta, että meidän tulisi herättämään varhain aamulla satamatyöläisten lastaamistyö Hangossa. Ja selitettyni tapausta toverilleni käännymme mukavampaan asentoon jatkamaan untamme. Mutta yllämme kuului lakkaamatta itsepintaisia kolahduksia, jotka estelivät meitä saamasta unta silmiimme. Ei muu auta kuin heittäytyä jaloillemme. Litisäessäni nääni hytin lasiluukkuu vasten näin vastapäätä olevan auringossa loistavan hiekkarannan, joka tuntui ensiksi hämärästi tuluta ummistuneisiin silmiini ja hierottuani silmiäni tutkistelin tarkemmin rantaa. Lopulta sain selville, että tuokion oli sama ranta, jossa kesälomaani vietäessäni Hangossa parisen vuotta sitten olen paistattanut itseäni kauniin kaneliruskeaksi ja jota pitkin olin juoskennellut Aatamin kukkeudessa erään k.m.ykän kanssa.

(Jatk.)

Jussi Luomajoki.

(Jatkoa sivulta 78.)

Rouva *Mandl Tili* johti kokoukset hyvin herttaisella, kauniilla ja mallikelpoisella tavalla. Olen hyvin kiitollinen hänelle uupumattomasta työstä ja rakkaudesta kuuromykyä kohtaan. Lappeenrannan kuuromykyt ovat varmaankin onnellisessa asemassa, kun heillä on paljon kuulevia ystäviä, jotka tahtovat tukea kuuromykyä rientoja.

Heinäkuun 18 p:nä olen käynyt *Salon* k.m. yhdsen kesäjuhlassa Rauhamässä ja pitänyt esitelmää tottumuksesta ja itsekasvatuksesta. Kokouksessa oli 40 kuuromykyä.

Elokuun 22 p:nä olen pitänyt esitelmää itsekasvatuksesta ja raittiudesta *Seinäjoen* piirikokouksessa, jossa oli 80 kuuromykyä.

Elokuun 29 p:nä olen johtanut *Alavuuden* kuuromykyäin yhdistyksen perustavan kokouksen. Siinä puhui Suomen Kuuromykyäin Liiton tarkoituksesta ja toiminnasta ja pidin esitelmän itsekasvatuksesta. Kokouksessa oli 20 kuuromykyä.

Turussa 28 p:nä syyskuuta 1926.

Elias Savisaari.

Tietoa kotimaasta.

— *Riihimäen* kuuromykyäin yhdistyksen toimeenpanema iltama ja kokous syysk. 25 ja 26 p:nä oli oikein onnistunut. Osanottajia oli 28 kappaletta. Kokoukset tavan mukaan oli Pohjoisella kansakoululla, jossa op. J.P. Korhonen auusti luovutti 2 huonetta yhd. käytettäväksi. Kello 5 illalla alkoi saapua hymyileviä vieraita. Oli hauska sivulapain katsella, miten toverit ja ystävät käittelivät toisiaan, kyselivät, kertoilivat ja laskivat leikkiä. Emännillä oli jo kahvit ja muut herkut valmiina tarjolla — niitä toiset jo ensi töikseen maistelivat. Kun oli kaikesta selvitty, piti puheenjohtaja hra L. Vainola tervehdyspuheen, joka samalla oli avajaispuhe yhdistyksen uudelle toiminnalle.

Iltana meni aika vauhtia — kaikilla oli kaikenlaista juteltavaa. Esitettiin sitten pieni huvinäytelmä ja viimeksi tuli huvipostikin. Se näkyi olevan aika hauskaa; jännityksellä odotettiin kirjeitä ja jokainen niitä saikin. Näin olikin ilta jo kulunut loppuun, joten oli ehtinyt aika lähteä yöpuulle.

Seuraavana päivänä tavattiin jälleen samassa paikassa klo 11 a.p. Puheenjohtaja puhui nyt urheilusta ja sen merkityksestä ja teki lopuksi ehdotuksen urheiluseuran perustamisesta. Sitä enin osa kuulijoista kannatti; siitä puhutaan sitten enemmän seuraavassa kokouksessa Uuden vuoden päivänä. Yksi urheilijoistamme, Ilmari Valtonen sitten kertoili kesäisestä, hauska Tanskan matkastaan, jonka hän sai tehdä Suomen edustajana urheilussa toisten edustajien kera. — Kokouksen loppunut kulutettiin emäntien kerkkujen vähentämisellä ja leikeillä. Kello ehkäkin osoittaa jo 4 kun viimein lähettiin pois toivossa saada tavata taas uuden vuoden päivänä.

— *Helsinki.* Viime kesän aikana on Helsingin kuuromykyäin kirkko maalattu sisältä kokonaan: katto, seinät, lattiat, penkit, alttari, saarnatuoli, lehterit y.m. Kirkko on nyt kovin kaunis ja puhdas. K.m. kirkkoneuvoston toimesta on kirkon alttaripöydälle hankittu kaunis, valkoinen liina, jonka k.m. Aina Blomqvist on ommellut. Saarnatuolin kirjallaudalta riippuu sininen samettivaate, johon on kilnnetty hra F. Schoultzin lahjoittama, hopeinen risti. Saarnatuolin yläpuolelle seinälle on kauniilla kirjaimilla piirretty sana „*Effata*“. Ja alttaripöydälle on hankittu kaksi hopeista kynttilänjaljaka pitkinä kynttilöineen. Kaikki nämä esineet ovat uudet ja vihittiin käytäntöön Mikaelinpäivänä juhla jumalanpalveluksessa, jolloin kirkko oli täynnä kuuromykyä. Vielä on hra J.

Sundberg onnistunut hankkimaan kirkkoon kallisarvoisen muistoesineen: piispa *Alopaeus-vainaan suurikokoisen perheraamatun*, painettu v. 1843. Tämä pyhä kirja on kuvitettu harvinaisen hienoilla ja kauniilla, vanhan aikuisilla kuvilla. Piispa A:n kuoltua joutui raamattu perheen uskolliselle palvelijalle, joka vielä elää. Hän on sen hyväntahtoisesti luovuttanut Helsingin k.m. seurakunnalle, joka sitä kalliina muistona säilyttää kirkkonsa alttarilla. — Kirkon kaunistamista varten on kirkkoneuvosto saanut eräältä nimeään ilmoittamattomalta k.m. ystävältä 1,000 mk., jolla ylläolevat esineet on kirkkoon hankittu.

Nyt on Helsingin k.m. kirkko ensiluokkaisessa, kauniissa kunnossa. Toivottavasti pääkaupungin k.m., varsinkin nuoret ahkerasti jumalanpalveluksissa käyvät. — Vihkiäisjuhlaan saapui kaksi onniteluserkköänsanomaa, nim. Porvoon k.m. yhdistykseltä ja rva H. Vestlingilta Imatralta.

— *Etelä-Pohjanmaan kuuromykyäin piirikokous* pidettiin viime elokuun 22 p:nä Seinäjoella Törnävän kartanossa. Sateisesta ilmasta huolimatta kokoukseen saapui 80 henkeä, 75 kuuromykyä ja 5 kuulevaa henkilöä. Kokoukseen saapuivat Suomen Kuuromykyäin Liiton lähettämiä esitelmöitsijöitä: *John Sundberg* ja *Eino Karilas* Helsingistä ja *E. Savisaari* Turusta. Kokous aloitettiin hartaushetkellä. Sitten kokouksen puheenjohtajaksi valittiin hra John Sundberg ja sihteeriksi E. Savisaari. Hra J. Sundberg piti avauspuheen selostaen piirikokouksen tarkoituksesta kuuromykyille. Sitten hra E. Karilas kertoi laajasti suomalaisten k.m. urheilijoiden matkasta Tanskassa ja pohjoismaiden k.m. urheilukisoista Kööpenhaminassa viime heinäkuun lopulla. Väliajan jälkeen hra Sundberg piti esitelmän Lapinmaan matkastaan ja näytti paljon valokuvia Lapista ja lappalaisista. E. Savisaari esitelmöi „*tottumuksesta ja itsekasvatuksesta*“. Päivällisajan jälkeen hra *Anders Häkans* piti esitelmän maalaiskuuromykyien elämästä ennen ja nyt, hra E. Karilas tervehdyspuheesta, E. Savisaari raittiudesta ja A. Häkans kieltolakiirikokista. Kokouksen useat osanottajat lausuvat toivomuksensa, että piirikokous pidetään joka vuosi kesällä Seinäjoella. Lopuksi hra J. Sundberg piti lopettajaispuheen, kiittäen kokouksen puolesta maanviljelijä Hakolaa ja hänen rouvaansa, jotka auusti avoimivat piirikokouksen järjestämisessä, toimittaan kokoukselle kokouspaikan, kokouksen osanottajille ruuan, virvokkeita y.m. ja järjestäen omnibussi-autoajoa k.m. mykkiä varten aseman ja kokouksen paikan välillä (4 km.). Kokous päättyi rukouksella ja kaikki tyytyväisinä lähtivät illalla kotiinsa.

— *Alavuudella* kuuromykyt kokoontuivat oman kuuromykyäin yhdistyksen perustavaan kokoukseen Jokivarren Naaralan talossa viime elok. 29 p:nä. Tilaisuudessa *E. Savisaaren* Turusta pidetyn esitelmän johdosta keskusteltiin ja päätettiin yksimielisesti perustaa oma kuuromykyäin yhdistys Alavuudelle. Kokouksissa luettiin edeltäpäin valmistetut sääntöehdotukset, jotka yksimielisesti hyväksyttiin ja päätettiin lähettää säännöt Suomen Kuuromykyäin Liiton Keskushallitukselle vahvistettavaksi. Yhdistyksen jäseniksi ilmoitautui yli 20 kuuromykyä. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin maanviljelijä *Matti Savisaari* varapuheenjohtajaksi talonpoika *Ilmari Kivistö*, molemmat Alavuudelta ja johtokuntaan neidit *Maria Rajala* Töysästä, *Aino Maunu* Virroilta ja hra *Veikko Laikola* Kuortaneelta.

— *Kuorma-auto* ajanut pojan yli Turussa. Syyskuun 27 p:nä puuseppä Heikki Vienon 13 vuotias nuorin poika Armas Valdemar ajoi polkupyörällä ja joutui pyöriineen raskaan kuorma-auton alle Uudenmaantullissa Kupittaan kadun risteyksessä ja takapyyrä kulki pojan keskimmäisiin yli. Poika vietiin heti lääninsairaalaan ja kuoli kohta, ehtiä kuitenkin sanoa nimensä. Näin häntä jäi suremaan kuuromykyäin vanhemmat ja 2 veljeä.

— *Suomen tasavallan presidentti* on ollut tervehdimässä Norjan ja Tanskan kuninkaita. Presidentti on

otettu vastaan suurilla juhllisuuksilla molemmissa maissa. Norjan ja Tanskan kansat ovat tämän vierailun kautta tulleet vielä lähemmä meitä suomalaisia. Ja heidän kaikki sanomalehtensä ovat sisältäneet erittäin ystävällisiä kirjoituksia ja paljon kuvia Suomesta. Kuuromykkäpiireissäkin on tämä vierailu herättänyt huomiota. Niinpä lähetettiin K.m. lehden toimittajille *Oslost* Norjasta seuraava sähkösanoma presidentin siellä ollessa. *Lähetämme ystävillemme Suomessa sydämellisen tervehdyksemme kansojemme yhtymisen johdosta. Marit ja Konrad Svendsen.*

— **Tietoja kuuromykistä.** *Kustaa Hintikka* Petäjävedeltä, Oulun k.m. koulun oppilas, tervehti tuttaviaan ja ilmoittaa olevansa rautatietöissä Vesangan asemalla. Hän on äskettäin voittanut arpajaisissa hyvän, nuoren hevosen, joka oli sangen tervetullut ja tarpeellinen maatiihin kotitalossa. — *Hilda Kauppinen*, joka 9 vuotta palveli entisiä opettajiaan nti Nyströmiä ja Helsingistä Turussa on muuttanut takaisin kotiinsa Virtasalmelle, jossa häntä tarvitaan kotitöissä.

— **Kuollut.** Syyskuussa kuoli Ävikin k.m. vanhainkodissa „*Karjalan mummo*“. Hän oli vanha, tuntematon ja kouluakäymätön kuuromykkä, joka jo yli 10 vuotta sitten joutui Ävikiin. Hänet tavattiin kerjuulla aikoinaan. Ei kukaan tiedä hänen nimeään, ikäänsä eikä kotipaikkaansa. Hänet haudattiin tuntemattomana.

— **Lahjoja Ävikin kodille.** Mäntän kuuromykkäin jumalanpalveluksessa (pikku Elsalle) 60 mk. Säynätsalon k.m. jumalanpalveluksessa 30 mk.

— **Tampereen ja ympäristön kuuromykille** pidetään tavanmukaiset „*kirkkopäivät*“ lokakuun 30—31 p:nä, alkaen kello 6 illalla lauantaina lokak. 30 p:nä Johanneksen kansakoululla. Huom! „*Lesken rovon*“ säästölaatikot tuotava tyhjennettäviksi.

— **Salon K.m. yhdistyksen kokous** pidetään ensi marraskuun 7 p:nä Salossa Sairashuonekadun varrella n:o 13 K. V. Blombergin luona. Kaikki tervetulleita!

— **Jyväskylän k.m. koulun virkaatekeväksi** johtajaksi on toistaiseksi nimitetty saman koulun opettaja *Arvi Koskinen*.

— **Aistivalliskoulujen tarkastajan virkaa** hoitamaan kouluneuvos V. Forsiuksen erottua toimestaan on määrätty Helsingin sokeainkoulun johtaja, pastori *K. Sipilä* siksi kun virka vakinaisesti täytetään.

— **Suomi huomattu ulkomailla.** Tänne saapuneissa, Ruotsin k.m. lehtien viime numeroissa on hyvin ystävälliset ja runsaasti kuvitettut kertomukset Porvoon k.m. kokouksesta. — Saksan k.m. lehden „*die Stimme*“ viime numerossa on myös kuvia ja lyhyitä uutisia Suomen kuuromykkä-maailmasta.

— **Tulipalon alku.** Lokak. 5 p:nä kello 1/2 3 päivällä syttyi Ävikin koulukodin katto palamaan pienestä tulikipunasta, joka keittiön savutorven raosta oli päässyt pärekattoon. Onneksi huomattiin tuli pian, ihmisiä kutsuttiin puhelimella apuun läheisistä kartanoista ja niin saatiin tuli pian sammumaan. Kodin kaikki asukkaat säikähtivät kovin tulipalon alkua. Tuli ehti vahingoittaa jonkun ver-

ran kattoa n. 36 neliömetrin alalla, mutta vahingot eivät ole suuret. Talo on palovakuutettu ja vahingonkorvauksen maksaa palovakuutusyhdistys.

Kiitos.

Nyt on „*Ävikin sähköistämisen*“ loppuun suoritettu. Kaikissa Ävikin rakennuksissa sekä sisä- että ulkokuoneissa loistaa sähkövalot sen asukkaiden suureksi iloksi ja mukavuudeksi. Tämän johdosta Helsingin piirin kuuromykkäin Auttaja yhdistyksen johtokunta pyytää nöyrästi kiittää kaikkia tunnettuja ja tuntemattomia lahjoittajia, joitten avustuksella sähkövalaistus on Ävikiin saatu.

Erittäin kiitämme pastori H. Nybergiä, keräyksen alkuunpanijaa, sekä hänen johtamaansa Helsingin N.M.K. Y:n laulukuoroa, joka keräyksen pohjarahaksi antoi tulot lauluillastaan, 3000 mk.

Ävikin sähköistämiseen on kaikkiaan tarvittu 8,000 mk. Helsingissä syyskuussa.

V. Forsius.

J. Snndberg.

Kiitos.

Lämpimistä, runsaista kunnianosoituksista, joita 70-vuotispäivänäni sain sekä ystävyyden ja suosion osoituksista, joita monissa muodoin olen saanut työtovereiltani aistivalliskoulujen työmaalta, yhdistyksiltä, sukulaisilta ja ystäviltiltä lausun täten kunnioittavan, sydämellisen kiitokseni. Grenna, Nummela syysk. 15 p:nä 1926.

Valter Forsius.

Sivistynyt ja kunnollinen

karjatalouspalvelija

saa edullisen paikan yksinäisen kuuromykkä isännän maatilalla marraskuulla. Selvä puhekyky suotava. Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävä osotteella

E. Hartwargh

Savonlinna, Miekkaniemi.

Rakas poikamme ja veljemme

Armas

poiskutsuttiin äkkiä tapaturman kautta Turussa syyskuun 27 p:nä 13 vuoden 7 kk. ja 27 p:nä ikäisenä. Katkeraksi suruksi meille.

Äiti ja isä.

Viljo ja Holger Vieno.

Bernhard Kaski.